

Μάθημα : ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
Ημερομηνία : 5ΜΑΙΟΥ 2019
ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2019-2020

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ

ΘΕΜΑΤΑ

Κείμενο

[Δεν είναι η επιστήμη αυτή που προκαλεί καταστροφές]

Δεν είναι λίγες οι **επικρίσεις** που δέχονται οι επιστήμονες τα τελευταία χρόνια. Τους **κατηγορούμε** ότι δεν έχουν καρδιά και συνείδηση και δε **νοιάζονται** για την υπόλοιπη ανθρωπότητα. Τους καταμαρτυρούμε πως είναι επικίνδυνα άτομα που δε διστάζουν να ανακαλύπτουν και να χρησιμοποιούν μεθόδους φοβερών καταστροφών και καταναγκασμών. Είναι σαν να τους κάνουμε μεγάλη τιμή. Η αναλογία ηλιθίων και κακοποιών έχει **σταθερή** τιμή που τη βρίσκουμε σε όλα τα δείγματα ενός πληθυσμού, στους επιστήμονες αλλά και στους ασφαλιστικούς υπαλλήλους, στους συγγραφείς αλλά και στους χωρικούς, στους ιερείς αλλά και στους πολιτικούς. Και παρά το Δρ. Φρανκεστάιν και το Δρ. Φολαμούρ, οι ιστορικές καταστροφές οφείλονται λιγότερο στους επιστήμονες απ' ό,τι στους ιερείς ή στους πολιτικούς.

Οι άνθρωποι δεν αλληλοσκοτώνονται μόνο για το συμφέρον αλλά και εξαιτίας του δογματισμού. Τίποτε δεν είναι πιο επικίνδυνο από τη **βεβαιότητα** κάποιου ότι έχει δίκιο. Τίποτε δεν προκαλεί τόσο καταστροφή όση η έμμονη ιδέα μιας αλήθειας που θεωρείται **απόλυτη**. Όλα τα εγκλήματα στην ιστορία είναι **απόρροια** κάποιου φανατισμού. Όλες οι σφαγές έγιναν από **αρετή**, στο όνομα της αληθινής θρησκείας, του νόμιμου εθνικισμού, της καλής πολιτικής, της σωστής ιδεολογίας· και τέλος, στο όνομα του αγώνα εναντίον της αλήθειας του άλλου, του αγώνα εναντίον του σατανά. Η ψυχρότητα και η αντικειμενικότητα, που τόσο συχνά αποδίδουμε στους επιστήμονες, ίσως είναι προτιμότερες από τον πυρετό και την υποκειμενικότητα στην αντιμετώπιση ορισμένων ανθρώπινων υποθέσεων. Τα πάθη δεν τα γεννούν οι ιδέες της επιστήμης. Αντίθετα, τα πάθη χρησιμοποιούν την επιστήμη για να υποστηρίξουν τους σκοπούς τους. Η επιστήμη δεν οδηγεί στο ρατσισμό και το μίσος, αλλά το μίσος προσφεύγει στην επιστήμη για να δικαιολογήσει το ρατσισμό του. Μπορούμε να **επιπλήτουμε** την ορμή και τον ενθουσιασμό που εκδηλώνουν μερικές φορές ορισμένοι επιστήμονες όταν υπερασπίζονται τις ιδέες τους. Αλλά ως τώρα ουδεμία γεννοκτονία διαπράχθηκε για το θρίαμβο κάποιας επιστημονικής **θεωρίας**.

François Jacob, Το παιχνίδι της εξέλιξης, μτφρ. Νίκος Λιανέρης, εκδ. Τροχαλία, 1989 (διασκευή)

Ερωτήσεις:

ΜΕΡΟΣ Α'

Ομάδα Α

1. Να χαρακτηρίσετε ως Σωστές ή Λανθασμένες τις παρακάτω προτάσεις με βάση το νόημα του κειμένου σημειώνοντας Σ ή Λ:

- α. Υπάρχει ένα ποσοστό κακοποιών ανάμεσα στους επιστήμονες.
- β. Οι επιστήμονες έχουν προκαλέσει μεγαλύτερες καταστροφές απ' ό,τι οι ιερείς και οι πολιτικοί.
- γ. Η τυφλή προσήλωση σε κάποιο δόγμα γίνεται συχνά αιτία μεγάλων δεινών.
- δ. Η έμμονη ιδέα κάποιων ανθρώπων ότι κατέχουν τη μία και μοναδική αλήθεια νομιμοποιεί εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας.
- ε. Η επιστημονική έρευνα αποτελεί γενεσιουργό αιτία του ρατσισμού.

Μονάδες 10

Ομάδα Β

1. Να χωρίσετε τις περιόδους του παρακάτω χωρίου σε προτάσεις και να τις χαρακτηρίσετε ως προς το είδος τους:

Δεν είναι λίγες οι επικρίσεις που δέχονται οι επιστήμονες τα τελευταία χρόνια. Τους κατηγορούμε ότι δεν έχουν καρδιά και συνείδηση και δε νοιάζονται για την υπόλοιπη ανθρωπότητα. Τους καταμαρτυρούμε πως είναι επικίνδυνα άτομα που δε διστάζουν να ανακαλύπτουν και να χρησιμοποιούν μεθόδους φοβερών καταστροφών και καταναγκασμών.

Μονάδες 10

2. Να χαρακτηρίσετε το είδος της σύνδεσης ανάμεσα στις προτάσεις του παραπάνω αποσπάσματος (παρατακτική – υποτακτική).

Μονάδες 7

3. Να βρείτε τις δευτερεύουσες αναφορικές προτάσεις στα παρακάτω αποσπάσματα του κειμένου και στη συνέχεια να αποδώσετε στην καθεμία τους παρακάτω χαρακτηρισμούς: επιθετική ή ελεύθερη αναφορική πρόταση.

Η αναλογία ηλιθίων και κακοποιών έχει σταθερή τιμή που τη βρίσκουμε σε όλα τα δείγματα ενός πληθυσμού, στους επιστήμονες αλλά και στους ασφαλιστικούς υπαλλήλους, στους συγγραφείς αλλά και στους χωρικούς, στους ιερείς αλλά και στους πολιτικούς.

Και παρά το Δρ. Φρανκεστάιν και το Δρ. Φολαμούρ, οι ιστορικές καταστροφές οφείλονται λιγότερο στους επιστήμονες απ' ό,τι στους ιερείς ή στους πολιτικούς.

Η ψυχρότητα και η αντικειμενικότητα, που τόσο συχνά αποδίδουμε στους επιστήμονες, ίσως είναι προτιμότερες από τον πυρετό και την υποκειμενικότητα στην αντιμετώπιση ορισμένων ανθρώπινων υποθέσεων.

Μονάδες 3

Ομάδα Γ

1. Να τοποθετήσετε τα παρακάτω ουσιαστικά του κειμένου στην πτώση και στον αριθμό που ζητείται και να σχηματίσετε συνεκφορές, συνοδεύοντάς τα με τον κατάλληλο τύπο των επιθέτων που δίνονται στην παρένθεση ώστε να συμφωνούν σε γένος αριθμό και πτώση:

(αξιόπιστος) + μεθόδους: ονομαστική πληθυντικού
(σώφρων) + ιερείς: αιτιατική ενικού
(ευγνώμων) + υπαλλήλους: γενική ενικού
(ειδεχθής) + εγκλήματα: ονομαστική ενικού
(ταχύς) + αγώνα: αιτιατική πληθυντικού

Μονάδες 10

Ομάδα Δ

1. Να γράψετε από ένα συνώνυμο για τις παρακάτω λέξεις του κειμένου (με έντονα γράμματα), με τη σημασία που έχουν στο κείμενο: επικρίσεις, νοιάζονται, βεβαιότητα, απόρροια, επιπλήτουμε.

Μονάδες 5

2. Να γράψετε από ένα αντώνυμο για τις παρακάτω υπογραμμισμένες λέξεις του κειμένου λαμβάνοντας υπόψη τη σημασία που έχουν στο κείμενο: κατηγορούμε, σταθερή, απόλυτη, αρετή, θεωρία

Μονάδες 5

3. Να χωρίσετε τις παρακάτω σύνθετες λέξεις στα συνθετικά τους και στη συνέχεια να φτιάξετε με κάθε συνθετικό των παρακάτω λέξεων μία νέα παράγωγη λέξη (απλή ή σύνθετη): κακοποιών, γενοκτονία.

Μονάδες 8

4. Να αναζητήσετε το σχήμα λιτότητας στην πρώτη παράγραφο του κειμένου.

Μονάδες 2

ΜΕΡΟΣ Β'

Παραγωγή λόγου

Υποστηρίζεται από κάποιους ότι η πρόοδος της επιστήμης και της τεχνολογίας αποτελεί απειλή για το μέλλον της ανθρωπότητας. Αντίθετα, άλλοι υποστηρίζουν ότι η επιστήμη παρέχει τη μόνη ελπίδα για την αντιμετώπιση των ζωτικών προβλημάτων της ανθρωπότητας. Σε άρθρο που θα δημοσιευθεί στη σχολική σας εφημερίδα να αναφερθείτε σε δύο περιπτώσεις κακής χρήσης της επιστήμης και της τεχνολογίας και σε δύο περιπτώσεις όπου η επιστήμη έχει συμβάλει θετικά στη ζωή του ανθρώπου. (λέξεις 350)

Μονάδες 40

Η καθηγήτρια

Ο Διευθυντής